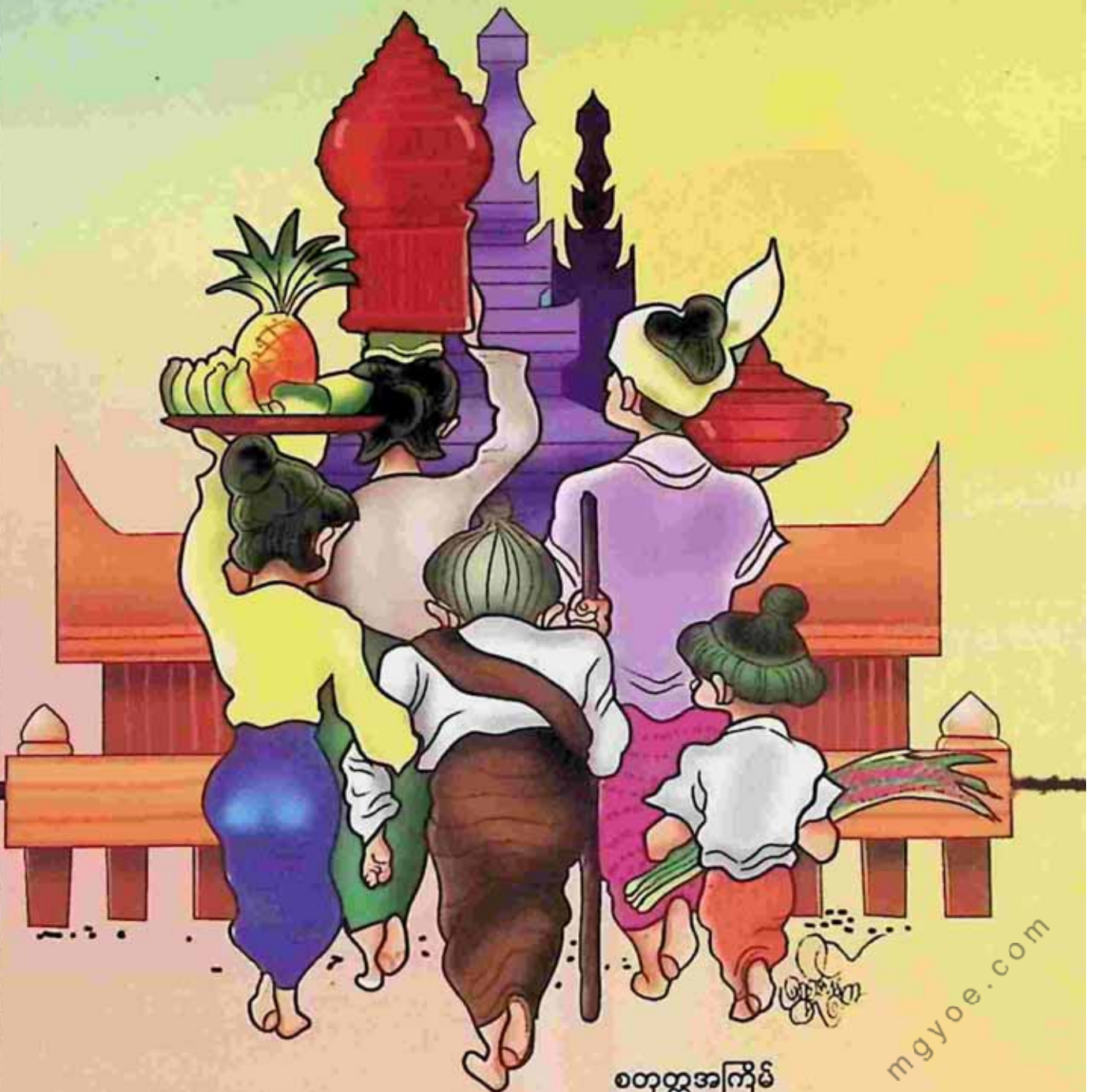

ဥပုသ်သည့်နှင့်သိပုတ်ဖွယ်

စေတနာလှိုင် ၊ ရေစကြို ၊

စတုတ္ထအကြိမ်

ဥပုသ်သည့်နှင့်ထိရုတ်ဖွယ်

ဗမာ့နာမို့ဒ် ၊ ဗမာ့ကြို့ ၊

ဤစာအုပ်၌ ...

- သီလ၏ စွမ်းအားများ၊
  - သီလာနုဿတိ ဘာဝနာပွားနည်း၊
  - ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ၏ အထိရောက်ဆုံးတရား၊
    - ငါးပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊
    - ဥပါသကာ ဟူသည်၊
    - ဥပုသ်သည် ဆိုသည်မှာ၊
    - ရှစ်ပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊
    - သြကာသ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊
    - ဥပုသ်စောင့်ခြင်းအကျိုး၊
  - ဥပုသ် တစ်ကြိမ်စောင့်သူ၏ ကြီးမားသောအကျိုး၊
    - ဥပုသ်သည်နှင့် စိပ်ပုတီး၊
  - ဥပုသ် သီလဆိုင်ရာ အမေး အဖြေ
- ... စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

stn0004

1800.00 Ks

ထုတ်ဝေသူ - ဒေါ်ပျိုပျိုလတ်၊ ရွှေဘော်စာပေ၊ ၂၁၊ ဒါနလမ်း၊ သာယာကုန်းရမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊
 ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မရိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
 ပန်းချီ - ရွှေစိုးဟန်
 ၂၀၁၄၊ ဩဂုတ်လ၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ ၂၀၂ ရန်အောင်စာပေ၏ တတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀
 ရောင်းစျေး ၁၀၀၀ ကျပ်

၂၀၁၄

ဥပုသ်သည့်နှင့်သီမုတ်ဖွယ်
 စေတနာလှိုင်(ရေစကြို) - ရန်ကင်း၊
 စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ ၂၀၁၄၊
 စာမျက်နှာ ၁၆၀ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ
 (၁) ဥပုသ်သည့်နှင့်သီမုတ်ဖွယ်

၂၀၁၄

ဥပုသ်သည့်နှင့်
သိမှတ်ဖွယ်
စေတနာလှိုင်
(ရေစကြို)

ဒီဂရီပညာရေး
ဥပဒေပုဒ်မ
ဒီဂရီပညာရေး
(ပုဒ်မ)

အထက် ဝန်ကြီးဌာနကော်မတီက ဝန်ကြီးရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး
ဝန်ကြီးရုံးက ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး
အထက် ဝန်ကြီးဌာနကော်မတီက ဝန်ကြီးရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး
ဝန်ကြီးရုံးက ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး

အထက် ဝန်ကြီးဌာနကော်မတီက ဝန်ကြီးရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး

ဝန်ကြီးရုံးက ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး

အထက် ဝန်ကြီးဌာနကော်မတီက ဝန်ကြီးရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး

ဝန်ကြီးရုံးက ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး

အထက် ဝန်ကြီးဌာနကော်မတီက ဝန်ကြီးရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး

ဝန်ကြီးရုံးက ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး

အထက် ဝန်ကြီးဌာနကော်မတီက ဝန်ကြီးရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး

ဝန်ကြီးရုံးက ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး

ပါဏ္ဍိတမဂ္ဂ

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၊ မြတ်ဓမ္မနှင့်၊
သံဃထေရ်ရှင်၊ သွန်သင်ဆရာ၊
နှစ်ဖြာမိဘ၊ တုပိကွရိကျိုး၊
ကျွန်ရှိခိုး၍၊ ကြိုးစားအားထုတ်၊
ဥပုသ်သည်များ၊ မှတ်သားဖွယ်ရာ၊
အဖြာဖြာတို့၊ ဖွေရှာပြုစု၊
မြတ်ကောင်းမှုကြောင့်၊ တောင်းဆိုဗိဗ္ဗာန်
ပြည့်စေသော် ။ ။

စေတနာဖြင့် ရေးပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
*	ဆရာမင်းယုဝေ၏အမှာစာ	
*	စာရေးသူ၏အမှာစာ	
	အခန်း(၁)	
၁။	သီလစောင့်ထိန်းခြင်း	၁
၂။	သီလ၏ စွမ်းအားများ	၅
၃။	သီလာနုဿတိ ဘာဝနာပွားနည်း	၆
၄။	ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ၏ အထိရောက်ဆုံးတရား	၁၀
၅။	သီလနှင့်ပတ်သက်သော အဆုံးအမ ဩဝါဒများ	၁၁
	အခန်း(၂)	
၆။	အခြေခံ ငါးပါးသီလ	၁၃
၇။	ငါးပါးသီလ အနက်	၁၄
၈။	ငါးပါးသီလ အကျယ်စွင့်ဆိုချက်	၁၅
၉။	ပါဏာတိပါတ အပြစ်ပြ သာဓက	၁၉
၁၀။	ပါဏာတိပါတ အကျိုးပြ သာဓက	၂၃
၁၁။	အဒိန္နာဒါန အပြစ်ပြ သာဓက	၂၉
၁၂။	ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်ပြ သာဓက	၃၆
၁၃။	မုသာဝါဒ အပြစ်ပြ သာဓက	၄၂
၁၄။	သုရာမေရယ အပြစ်ပြ သာဓက	၄၉
၁၅။	ငါးပါးသီလ အကျိုးနှင့်အပြစ်	၅၄
၁၆။	ငါးပါးသီလ အကျိုးပြ သာဓက	၅၅

၁၇။	ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ	၅၇
၁၈။	ကောဘတ္တိက ဆက္ကသီလ	၅၈
၁၉။	ဥပါသကာဟူသည်	၅၉

အခန်း(၃)

၂၀။	ဥပုသ်သည် ဆိုသည်မှာ	၆၂
၂၁။	ဥပုသ်သည်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စများ	၆၃
၂၂။	ကန်တော့ခန်း	၆၄
၂၃။	ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ရန်	၆၅
၂၄။	ရှစ်ပါးသီလ အနက်	၆၆
၂၅။	ရှစ်ပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၆၇
၂၆။	ဝိကာလဘောဇန အကျိုးပြု သာဓက	၆၇

အခန်း(၄)

၂၇။	ဩကာသအကျယ် ဖွင့်ဆိုချက်	၇၂
၂၈။	ဆုတောင်းအဓိပ္ပယ် ရှင်းလင်းချက်	၇၄
၂၉။	သရဏဂုံ သီလတောင်း ရှင်းလင်းချက်	၇၇
၃၀။	ဘုရားရှိခိုး ရှင်းလင်းချက်	၇၈
၃၁။	သရဏဂုံဆောက်တည်မှု ရှင်းလင်းချက်	၇၉
၃၂။	ဥပုသ်စောင့်ခြင်း အကျိုး	၈၀
၃၃။	ဥပုသ်အမျိုးမျိုး	၈၀

အခန်း(၅)

၃၄။	ကိုးပါးသီလ	၈၇
၃၅။	မေတ္တာကို သီလအဖြစ် ဆောက်တည်နေခြင်း	၈၉
၃၆။	မေတ္တာအကျိုး ၁၁ မျိုး	၉၁

၃၇။	ဆယ်ပါးသီလ	၉၂
၃၈။	ဆယ်ပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၉၃
၃၉။	လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ၁၀ ပါးသီလ	၉၆
၄၀။	အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ	၉၇
၄၀။	ပိသုဏဝါစာ အပြစ်ပြ သာဓက	၁၀၁
၄၁။	ဗရသဝါစာ အကျိုးပြ သာဓက	၁၀၃
၄၂။	သမ္ပပ္ပလာပဝါစာ အပြစ်ပြ သာဓက	၁၀၅
၄၃။	သမ္မာအာဇီဝ နှစ်မျိုး	၁၀၆
၄၄။	ဥပုသ်တစ်ကြိမ်စောင့်သူ၏ ကြီးမားသောအကျိုး	၁၀၉
၄၅။	မိတ်ဆွေလေးဦး ဥပုသ်စောင့်၍ ပေးလှူကြပုံ	၁၁၁
၄၆။	ငွေတစ်ထောင်ရလိုမှုကြောင့် စောင့်သော တစ်ရက်တာ ဥပုသ်၏အကျိုး	၁၁၃
၄၇။	ဥပုသ်စောင့်ခြင်း လက်ငင်းအကျိုး	၁၁၅
၄၈။	သစ်ကျူတ် ဥပုသ်စောင့်သလို မဖြစ်ဖို့လိုသည်	၁၁၈
၄၉။	ဥပုသ်သည်နှင့်စိပ်ပုတီး	၁၁၉

နောက်ဆက်တွဲ

၅၀။	ဥပုသ်သီလဆိုင်ရာ ဘာသာရေး အပေးအဖြေများ	၁၂၄
၅၁။	စာလုံးဆင့် (ပါဠိဆင့်) ဗတ်နည်း	၁၅၅
၅၂။	မိုးငြိမ်းကိုးကားသော စာအုပ်စာစောင်များ	၁၅၈

မြတ်မင်္ဂလာစာစောင် အယ်ဒီတာချုပ် ဆရာမင်းယုဝေ၏အမှာစာ

စေတနာ့အဖွဲ့ (ရေစကြို)သည် ၁၉၈၇ ခုနှစ် မတ်လထုတ်၊ မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင်၌ ပါရှိသည့် “ညောင်တန်း ရွှေဟင်္သာတော်” ဆောင်းပါးဖြင့် စာပေနယ်တို့ ဝင်ရောက်လာသူ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မြတ်မင်္ဂလာနှင့် မင်္ဂလာမောင်မယ် စာစောင်တို့၌ ဆောင်းပါးများ မကြာခဏ ရေးသားခဲ့သည်။

ထို့ပြင် သူသည် မြတ်ပန်းရုံ၊ သီလဝ၊ ဓမ္မရုပ်စုံ၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်၊ အာရောဂုံ၊ သုတစွယ်စုံ၊ ဂန္ထီရ၊ မှုခင်း သတင်းဂျာနယ် စသည်တို့၌ သတင်း၊ ဆောင်းပါး၊ တဗျာ စုစုပေါင်း ပုဒ်ရေ ၄၀၀ ကျော် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုမျှမက သူသည် ချမ်းမြေ့ရိပ်မြိုင် ညောင်ပင်အိုင်၊ ကျန်းမာ သက်ရှည်ရေး ဆေးနည်း ဆေးပင်များ (အတွဲသုံးတွဲ)၊ အရက်နှင့် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး၊ အိမ်ထောင်ရေးနှင့် အချစ်အတွေးအမြင်၊ ရွှေနှုတ်ဖျားက ရွှေစကားလုံးများ၊ ရွှေစည်းတမ်းနှင့် ရွှေနည်းလမ်းများ၊ အကြောပြင် အနှိပ်ပညာ၊ လူ့အိုသဘာဝနှင့် မိသားစုရေး၊ ထိုင်းရင်းဆေး လုပ်ငန်းရှင်များ၏ ဘဝ ပုံရိပ်၊ ချင်း၊ ဂျောက်၊ ဆင်တုံးမနွယ်နှင့် ဆေးဖက်ဝင်အသုံး၊ သံသရာခရီးသည်များပြည်သူ့ချစ်သောဒေါ် အောင်ဆန်းစကြာ၊ စာရေးဆရာနှင့်စာပေရေးသားခြင်း အနုပညာ၊ ဗိုလ်ချုပ်၏ သူ့စရိုက် သူ့စိတ်ထားနှင့် အခြားဆောင်းပါးစာစုများ၊ ဥပုသ်သည်ဆိုင်ရာ အမေးအဖြေများ၊ ရန်ကင်းသာ အပန်းဖြေတမ်းနှင့် အံ့မခမ်းပုံရိပ်များ၊ သက်ရှည်ကျန်းမာ နည်းလမ်းအဖြာဖြာ

ထိုထိုလည်း ရေးထား ပြုစုခဲ့သည်။

ထူ၏ တစ်ပြ ရေးထားချက်များမှာ ပီပြင်၍ အရေးအထားလည်း ရှင်းလင်း ပြေပြစ်သဖြင့် အောင်မြင်သော တစ်စောင်ရှင် တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို သူရေးသော ဥပုသ်သည်နှင့် သိမှတ်ဖွယ်စာအုပ်သည် တတိယအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်၏။ ဤစာအုပ်၌ ဥပုသ် မစောင့်သူများ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းလာစေရန်နှင့် ဥပုသ် သီလ စောင့်ထိန်းသူများ ပိုမိုအကျိုးများလာစေရန် ရည်ရွယ်ရေးထားထားခြင်းမှာ ထူ၏ စေတနာ အရင်းခံ ဖြစ်၏။ ဥပုသ်သည် ဥပုသ်သီလ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သာသာရေး ကျမ်းစာများ၌ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားခြင်းမျိုး ရှိသော်လည်း ဥပုသ်သည်တိုင်း အလွယ်တကူ လက်စွဲ ပြုနိုင်မည့် စာအုပ်ငယ်များကား အလွန်ရှားပါးလှပါသည်။ စေတနာရှိ၍ ရေစကြို သည် ထိုလိုအပ်သော ကွက်လပ်ကို ဖြည့်စွက်သည့်အနေဖြင့် ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ရာ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူတိုင်းအတွက် အဆင်ပြေလှပေသည်။

ထို့ကြောင့် စေတနာရှိ၍ (ရေစကြို)၏ ဥပုသ်သည်နှင့် သိမှတ်ဖွယ် စာအုပ်သည် ဗုဒ္ဓသာသာဝင်များနှင့် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူတိုင်း လေ့လာ ကြည့်ရှု လက်စွဲပြုသင့်သည့် သာသာရေး စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ပေသည်။

မင်းယုဝေ
မင်းယုဝေ

မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင် အယ်ဒီတာချုပ်
၁၈၊ ၇၊ ၂၀၁၄

စာရေးသူ၏အမှာ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ဥပုသ် သီတင်းနေ့များ၌ ဖြစ်စေ၊ အခါကြီး ရက်ကြီးများ၌ဖြစ်စေ ကျောင်းကန် ဘုရားသို့သွား၍ ဥပုသ် သီလ ဆောက်တည် လေ့ ရှိကြပါသည်။ ဘုရားရှင် လက်ထက်ကတည်းက သူတော်ကောင်းတို့ စောင့်ထိန်းခဲ့သည့် ဥပုသ်သီလသည် ယနေ့တိုင် ရှင်သန်နေရာ အလွန် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။

သို့သော် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရာ၌ အချို့မှာ ဥပုသ် သီလ အကြောင်း ဂဃနဏ မသိကြသဖြင့် အချိန်ကုန်ပြီး အကျိုးများ သင့်သလောက် မများဘဲ ဖြစ်နေကြပါသည်။ အချို့မှာ လက်က ပုတီး တချောက်ချောက်ချ၍ စိပ်နေသော်လည်း ပါးစပ်က ထွေရာလေးပါး ပြောကြားရင်း အချိန်ကုန်နေကြပါ သည်။ အချို့မှာ သူများ ကျွေးမွေးသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များကို အားပါးတရ စား၍ အဝအိပ်ပြီး တစ်မိုး ချုပ်ကြပါသည်။ အချို့မှာ ညနေသို့ ရောက်သောအခါ ထမင်း ဆာသည်ဆိုပြီး ညစာ စား၍ အခြား သီလများကိုပါ ချိုးဖျက်ကြပါ သည်။

သင်္ဂဏ ဆရာတော်ကြီးကမူ ဥပုသ်သည်တို့၏ ဓလေ့စရိုက်ကို အထိုက် အလျောက် သိထားသဖြင့် သူ့ထံလာရောက် ဥပုသ်စောင့်ပြီး ပြန်ကြတော့မည့် ဒကာ ဒကာများအား -

“ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တစ်နေ့တည်း ဥပုသ် သုံးမျိုး ရခဲ့ကြပြီ မဟုတ်လား၊ အဲဒီ ဥပုသ်တွေက မွန်းမလွဲခင်၊ မြင်မြင်သမျှ၊ ရသဆိပ်အိ၊ ချိုဆိပ်၊ ချဉ်ငန်၊ အတန်တန်သော အစားတို့ကို တဝကြီးစား၊ အစား ကြူး (ဘီလူးဥပုသ်)၊

ထမင်း တင်းလျာ များစွာ စားသောက်၊ ဇရပ်ပေါ် အရောက်တွင် လေတပြူးပြူးနှင့် တခူးခူး ပြည်အောင် ဟောက်ပြီး စောင့်သော (နဂါး ဥပုသ်)၊ ပုတီးမစိပ် အိပ်ချင် တိုင်း အိပ်ပြီး ညနေစောင်း နေချိုချို လေးချက်တီး အလိုတွင် ကမန်းကတန်း အိပ်ရာက ထ၊ ပြန်သွားကြသော (စာကလေး ဥပုသ်)ဆိုပြီး ဥပုသ်သုံးမျိုး ရှိတယ်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။

မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသကလည်း လူ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဥပုသ်စောင့်ပုံကို အားမရသဖြင့် ပြုပြင်စေလိုသော ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်က မိမိ၏ အနာဂတ် သာသနာရေး ကျမ်းတွင် “ဘာသာရေး ကိစ္စများ ကို ပြုပြင်ရာ၌ ယခုခေတ် ဥပုသ်စောင့်ပုံများကိုလည်း စဉ်းစားထိုက်၏။ ကျေးရွာ များ၌ ဥပုသ်စောင့်ဖို့ ကျောင်းသို့ လာပြီးနောက် သီလ မယူသေးမီ ရောက်တတ် ရာရာ စကားကိုသာ ပြောကြ၏။

သီလ ယူပြီးသောအခါ အိမ်ပြန် ထမင်းစားပြီးလျှင် လူကြီးများ၊ ကျောင်း၊ ဘုရား၊ ဇရပ်သို့ ပြန်လာကြ၍ အိပ်သူအိပ်၊ ထွေရာ လေးပါး စကားစမြည်ပြောသူက ပြောကြသည်။ တရား စကားပြောသူ၊ တရားစစ် တရားမှန်ကို နာခံ ဆွေးနွေး မေးမြန်းသူကား ရာခိုင်နှုန်း ဆယ်ယောက်ထက် များမည်မဟုတ်ပေ။ မြကြီး ပြကြီးများ၌ကား သာ ၍ ဆိုးရွားလှသော အချက်ရှိ၏။ ငါတွင်းကာလ၌ ဥပုသ်နေ့များမှာ သက်သတ်လွတ် ဆားဟင်းလောက်ကိုသာ စားသောက်၍ ဥပုသ် စောင့်ထိုက်ပါလျက် ယခုအခါ၌မူ အဖိတ်နေ၌ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်တွေ ပို၍ သေကြရ ရှာလေသည်။

ထိုအသားများကို ဝယ်ယူချက်ပြတ်ကြပြီးလျှင် ဥပုသ်နေ့၌ အသိုက် အဝန်းကောင်းနှင့် မိမိတို့ နီးစပ်ရာ ကျောင်းဇရပ်သို့ တပျော်တပါး သွားရောက်၍ စားသောက်ကြလေတော့၏။ ထိုကဲ့သို့ ဥပုသ်စောင့်ပုံမှာ ပျော်ပွဲစားထွက်ခြင်း တစ်မျိုးတည်း။ အချို့သော အမျိုးသမီးကလေးများ လက်၌ လောကီဝတ္ထု စာအုပ်များပင် အဆင်သင့် ပါလာတတ်ကြသော ဟူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး စကားပြော ကြ၊ အိပ်မောကျကြ၊ အပျော်အပါး အသံကောင်းသော တရားကို ရွေး၍ နာကြ သည်မှာ ကျေးရွာများ၌ ထူးမခြားနားပင်။ ဤကား လူတိုင်း မဟုတ်သော်လည်း တစ်ရာလျှင် ကိုးဆယ်သော လူထု၏ ဥပုသ်စောင့်ပုံနည်းတည်း” ဟု သတိပေး ရေးသားထား၏။

သို့ဖြစ်၍ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းသူများ ဥပုသ်သီလကို နည်း
 မှန်လမ်းမှန် စနစ်တကျ စောင့်တတ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ‘ဥပုသ်သည်နှင့်
 သိမှတ်ဖွယ်’ စာအုပ်ကို မကျယ်မကျဉ်း လိုရင်း အနှစ်ထုတ်၍ စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါ
 သည်။ ထိုသို့ စီစဉ်ရာ၌ သာသနာရေး ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
 လက်စွဲကျမ်း ပထမတွဲနှင့် မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာ တော်ကြီး၏ သီလပေး
 အကျယ်တို့ကို အဓိက အခြေခံထား၍ ရေးသား စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ် နောက်ဆက်တွဲတွင် ဘာသာရေး မဂ္ဂဇင်းများ၌ ဖော်ပြပြီး
 ဖြစ်သည့် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ အာယာရာမ ဆရာတော်၊ ဘဒ္ဒန္တဝိလောကသာရ
 (ရဝေထွန်း)တို့ ဖြေကြားသော ဘာသာရေး ပြဿနာ အမေးအဖြေများကိုလည်း
 ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းတို့မှာ တိုရှင်း လိုရင်း ထိထိမိမိ ရှိလှသဖြင့် မှတ်သားဖွယ်
 ကောင်းလှပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူများသည်
 ဤစာအုပ်ကို ဖတ်၍ မိမိတို့ ဆိုင်ရာ သီလများကို လိုက်နာခြင်းအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်
 သံသရာ နှစ်ပြာအကျိုးများ၍ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားလာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါ
 သတည်း။

စေတနာအတိုင်း ရေးကြိုက်

၃၀ - ၉ - ၂၀၁၂

အခန်း (၁)

သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ သီလများကို စောင့်ထိန်းကြရသည်။ အထူးသဖြင့် ငါးပါးသီလကို အဓိက စောင့်ထိန်းကြရသည်။ သီလဆိုသည်မှာ ကောင်းသော အကျင့်ပင်ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းရမည့် အကျင့် တရားဖြစ်၏။

ထိုအကျင့်တရား၌လည်း ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်းနှင့် ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်း ဆိုသည်မှာ ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှုတို့ကို မကျူးလွန်အောင် ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်း ဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကုသိုလ်တရားမှန်သမျှသည် သီလနှင့် မကင်းနိုင်။ သီလရှိသူ၏ သန္တာန်၌သာ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သီလသည် ကုသိုလ်ဟူသမျှတို့၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားအောင် လုပ်ဆောင်တတ်ခြင်းသည်ပင် ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း မည်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် သီလဆိုသည်မှာ ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှုတို့ကို နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ ထားတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်တရား အဆင့်ဆင့် တိုးပွားအောင် လုပ်ဆောင်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း သီလဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသီလသည် အဘိဓမ္မာနည်းအရ-

- ၁။ စေတနာ သီလ = စေတနာသည် သီလမည်၏။
- ၂။ ဝိရတိ သီလ = ဝိရတိ စေတသိက် သုံးပါးသည် သီလမည်၏။
- ၃။ အနဘိဇ္ဈ၊
အဗျာပါဒ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိသီလ = အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ
စေတသိက် သုံးပါးသည် သီလ
မည်၏။
- ၄။ သံဝရ သီလ = စောင့်စည်းသူ၏ စေတသိက်သည်
သီလ မည်၏။
- ၅။ အဝိတိက္ကမ သီလ = မလွန်ကျူးအောင် စောင့်ထိန်းသော
အခါ၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်နှင့် စေ
တသိက်တို့သည် သီလမည်၏ ဟူ၍
တရားကိုယ် ငါးပါး ကွဲပြားသည်။

တစ်ဖန် စေတနာသီလ၌-

- ၁။ ပါဏာတိပါတ = သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။
- ၂။ အာဒိန္နာဒါန = သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ = မိမိ မပိုင်သော ကာမ ဝတ္ထုတို့၌
မှားယွင်းဖောက်ပြန်စွာ ကျင့်ခြင်း ဟူ
သော ကာယဒုစရိုက်သုံးပါးနှင့်
- ၁။ မုသာဝါဒ = မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း။
- ၂။ ပိသုဏဝါစာ = ကုန်းတိုက် စကား ပြောဆိုခြင်း။
- ၃။ ဖရသဝါစာ = ကြမ်းတမ်း ယုတ်မာ တိုင်းထွာ
ဆဲရေးခြင်း။
- ၄။ သမ္ပပ္ပလာပ = အကျိုးမရှိ ပြန်ဖျင်းသော စကားကို
ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဝစီဒုစရိုက်
လေးပါးတို့ ပါဝင်သည်။

ယင်းကာယ ဒုစရိုက်၊ ဝစီ ဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်သော စေတနာသည် စေတနာသီလ မည်၏။

ဝိရတီသီလ။ ။ ကာယ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၌ အသက်မွေးမှုနှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိလျှင် သမ္မာ ကမ္မန္တဝိရတီမည်၍ ဝစီ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အသက်မွေးနှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိလျှင် သမ္မာဝါစာ ဝိရတီ မည်သည်။

ဥပမာ- ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတီ မည်သည်။ ရှေ့နေများ တရားခွင်၌ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတီမည်သည်။ ကလေးများ ဖားသတ်၊ ငါးသတ် စသော ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာ ကမ္မန္တ ဝိရတီ မည်သည်။

ထို သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝတည်းဟူသော ဝိရတီ စေတသိက် သုံးပါးတို့သည် ဝိရတီ သီလမည်၏။ ဝိရတီဆိုသည် မှာ မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသီလ။ ။ သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းကို၊ ငါ့ ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် ကောင်းမှာပဲဟု လောဘစိတ်ဖြင့် ကြံစည်ခြင်းသည် အဘိဇ္ဈာမည်၏။ အဘိဇ္ဈာ၏ တရားကိုယ်မှာ လောဘဖြစ်သည်။ အဘိဇ္ဈာ မနောဒုစရိုက် မဖြစ်အောင် ၎င်းကို ဖယ်ရှားသော အလောဘ စေတသိက်သည် သီလမည်၏။ မိမိနှင့်ပြိုင်ဘက် ပျက်စီးပါစေ၊ သေပါစေ စသည်ဖြင့် ကြံစည်ခြင်းသည် ဗျာပါဒ မနော ဒုစရိုက်မည်၏။ ဗျာပါဒ၏ တရားကိုယ်မှာ ဒေါသ စေတသိက် ဖြစ်သည်။ ယင်းဗျာပါဒကို ပယ်ရှားသော အဒေါသ စေတသိက်သည် သီလ မည်၏။

ကံ-ကံ၏ အကျိုး မရှိ၊ နောင်ဘဝ မရှိ၊ ပေးလှူခြင်း အကျိုး မရှိ စသဖြင့် မှားယွင်းသော အယူအဆသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မနောဒုစရိုက် မည်၏။ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရှားသော အမောဟ စေတသိက်သည် သီလ မည်၏။

အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူသော

မနော ဒုစရိုက်သုံးပါးရှိ လျှင် ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်တို့ကို ကျူးလွန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ အဘိဇ္ဈာကို ပယ်ရှားနိုင်မှုသည် အဗျာပါဒ မည်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရှားနိုင်မှုသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ မည်၏။ ယင်းအနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူသော မနော ဒုစရိုက်သုံးပါး တို့ကို သီလဟုခေါ်ဆိုသည်။

သံဝရသီလ။ ။ ရဟန်းတော်များ စောင့်ထိန်းမှုကို သံဝရဟုခေါ် သည်။

ယင်းသံဝရသည်-

- ၁။ ပါတိမောက္ခ သံဝရ၊
- ၂။ သတိသံဝရ၊
- ၃။ ဉာဏသံဝရ၊
- ၄။ ခန္တီသံဝရ၊
- ၅။ ဝီရိယသံဝရ ဟူ၍ ငါးမျိုးရှိသည်။

ဆောက်တည်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ဖြင့် မလွန်ကျူးခြင်းသည် အဝီတိက္ကမ သီလမည်၏။

သီလသည် လူတို့နေ့စဉ် ဖြည့်ကျင့်ဆောင်ရွက်ရမည့် စာရိတ္တ သီလနှင့် မလွဲမသွေ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဝါရိတ္တသီလဟူ၍လည်း နှစ်မျိုး ရှိသည်။

စာရိတ္တသီလ။ ။ စာရိတ္တ သီလဆိုသည်မှာ ကောင်းသော လုပ်ငန်း တာဝန်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- သိင်္ဂါလော ဝါဒသုတ်လာ ဘုရားရှင် ဟောကြားသော သားသမီးကျင့်ဝတ်၊ မိဘ ကျင့်ဝတ် စသည်တို့သည် စာရိတ္တ သီလများ ဖြစ်၏။ ထိုကျင့်ဝတ် စာရိတ္တသီလများကို မပြုလုပ် မလိုက်နာလျှင် အကုသိုလ် မဖြစ်သော် လည်း ပြုလုပ်လျှင်ကား သီလကို ပို၍ ဖြူစင်စေသည်။

ဝါရိတ္တသီလ။ ။ ဝါရိတ္တသီလ ဆိုသည်မှာ ဘုရားရှင် တားမြစ်ထား

သည့် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း စသော ဒုစရိုက်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြစ်၏။

ဤ၌ စာရိတ္တသီလဟုခေါ်သော ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းခြင်းသည် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မည်သကဲ့သို့ ငါးပါးသီလကို မစောင့်ထိန်းဘဲ လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်း အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းသော အကုသိုလ်ကံ မည်သည်။

သီလ၏ စွမ်းအားများ

ဘုရားရှင်သည် နိဗ္ဗာန်အထိ တင်ပို့နိုင်သည့် သီလ၏ မမြင်နိုင်သော စွမ်းအားများကို ပါဠိ လိ ရွာသားများအား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ သီလရှိသူသည် အရာရာ၌ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်မှု မှန်ကန်ခြင်း၊ ကတိတည်ခြင်း၊ သတိကောင်းခြင်း စသော အရည်အချင်းကောင်းများ ရှိလာသဖြင့် စီးပွားဥစ္စာ လွယ်လင့်တကူ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ရခြင်း (သီလဝါ၊ သီလ သမ္ပန္နော အပ္ပမာဒါမိ ကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ အဓိဂစ္ဆတိ)
- ၂။ ဒီလူက မဟုတ်တာကို မပြောဘူး၊ မလုပ်ဘူး စသည်ဖြင့် ချစ်ခင် လေးစားခြင်း ခံယူရသည့်ပြင် မိမိအရှိန်အဝါများ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရိုက်ခတ်သွားခြင်း၊ အာဏာတည်၍ သြဇာညောင်းခြင်း။ (ကလျာဏော ကိတ္တိ သဒ္ဓါ အပ္ပဂ္ဂစ္ဆတိ)
- ၃။ အပြစ်ကင်းမဲ့၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ၊ ကိုယ်ချင်းစာ တရားရှိသူဖြစ်လာသဖြင့် အပွဲပွဲတွင် ရဲရင့်ထင်ပေါ်ခြင်း။ (ပရိသ ဝိသာရဒေါ ဟောတိ)

၄။ သေမင်းကိုပင် ရင်ဆိုင်ရဲခြင်း၊ မိမိက မှန်မှန်ကန်ကန် ပြု လုပ်စေကာမူ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ချို့ငဲ့သဖြင့် မအောင်မြင်ရခြင်း၊ လူမှုဒုက္ခ အမျိုးမျိုးနှင့် အခိုက်အတန့် ကြုံတွေ့ရခြင်းများကို အလွယ်တကူ ရင်ဆိုင်နိုင်ခြင်း။
(အမွှာဋ္ဌော ကာလံ ကရောတိ)

၅။ သေရသည့်နောက်တွင်လည်း လူကောင်း နတ်ကောင်း ဖြစ်ရခြင်း။ (သုဂတိ ဥပ ပဇ္ဇတိ။ ဘောသဇ္ဇက္ခန္ဓက။ ၃၃၂) တို့ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် သီလကို ပဒေသာပင်ဟူ၍လည်း တင်စားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သီလာနုဿတိ ဘာဝနာပွားနည်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ငါးပါးသီလကို အဓိက လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်း၍ အခြား ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး၊ ၁၀-ပါးသော အပိုတန်ဆာ သီလ များကို မိမိတတ်နိုင်သလောက် စောင့်ထိန်းသင့်ကြသည်။ ထို စောင့်ထိန်းသော သီလများကိုလည်း လုံ့မလုံ၊ ကျိုးမကျိုး၊ ပေါက်၊ မပေါက်၊ ပြောက်၊ မပြောက်၊ ကျားမကျား ပြန်လည် စဉ်စား၍ နေ့စဉ် စစ်ဆေးကြည့်သင့်သည်။ သို့မှသာ သီလာနုဿတိ ဘာဝနာ ဖြစ်ပြီး မိမိ၏သီလ အရည်အသွေး အဆင့်မြင့် မမြင့် သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ သီလာနုဿတိ ဘာဝနာ ပွားများလိုသူသည် ဆိတ်ငြိမ် ရာ အရပ်၌ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်လိုစိတ်ဖြင့် သတ်ခဲ့မိပြီလောဟု ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။ မသတ်မိပါလျှင် ပါဏာတိ ပါတ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၁။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်ဘဲ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန်ကုန်လွန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန်တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်မိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို လုံးဝ မသတ်တော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူလိုသော စိတ်ဖြင့် ခိုးယူမိခဲ့သလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မခိုး၊ မလုမိလျှင် အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၂။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန်ကုန်လွန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန် တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူမိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို လုံးဝ မခိုးတော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို ပြစ်မှားခဲ့မိပြီလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မပြစ်မှားမိလျှင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၃။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို မပြစ်မှားဘဲ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလတရားနှင့် အချိန် ကုန်လွန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန် တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီ တကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို ပြစ်မှားမိသည် ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါး သားမယားကို လုံးဝ မပြစ်မှားတော့ဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည်လှည့်စား မုသားစကား ဆိုမိ ပြောမိခဲ့ပြီလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မပြောမိလျှင် မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီ ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၄။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည် လှည့်စား မုသား စကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန် ကုန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန်တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည်လှည့်စား မုသားစကား ဆိုမိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည်လှည့်စား မုသားစကား လုံးဝ မဆိုတော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သေရည်အရက် စသည့် မူးယစ်စေ
တတ်သော အရာများကို သုံးစွဲမိသလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မသုံး
စွဲမိလျှင် သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၅။ မိမိသည် “ယနေ့ သေရည်အရက် စသည့် မူးယစ်စေ
တတ်သော အရာများကို သုံးစွဲခြင်းမှ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်
သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန်ကုန်သွားပေ၏။
ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန်
တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား”
ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သေရည်အရက် စသည့် မူးယစ်စေမည့်
အရာများကို သုံးစွဲမိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်
နောင်တွင် မူးယစ်စေတတ်သည့် အရာများကို လုံးဝ
မသုံးစွဲတော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့်
ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဤနည်းအတိုင်း မိမိစောင့်ထိန်းသည့် အခြားသီလများကို
လည်း အဖန်ဖန် စဉ်းစား ပွားများခြင်းဖြင့် သီလာနုဿတိ ဘာဝနာ
ဖြစ်စေပါသည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့်တက်၍ သမာဓိ ရင့်ကျက်လာပြီး နိဗ္ဗာန်
ရွှေပြည်နန်းသို့ တက်လှမ်းနိုင်မည့် အခြေခံလမ်းစ ဓမ္မအလင်းရောင်၊
ဓမ္မပီတိများ ရရှိခံစားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ၏ အထိရောက်ဆုံး တရား

မြန်မာနိုင်ငံ ပဋိပတ္တိသာသနာဝင်၌ ရဟန္တာဟုကျော်ကြားခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ (၁၁၉၄-၁၂၆၉)ဟူ၍ ရှိခဲ့သည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည် မိမိတစ်ကိုယ်တည်းသာမက အယူသီလ တူမျှသော အကျင့်ရှိသူ ရဟန်းတော်များအား တောရဆောက်တည်ရန် တိုက်တွန်းသည့်ပြင် အောက်မြန်မာပြည် တောရပိုဏ်းကြီးကို စတင်တည်ထောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်၏။ ၁၂၆၉ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်းက ဖြစ်၏။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည် ဓနုဖြူမြို့သို့ သိမ်သမုတ်ကြွတော်မူသည်။ ထိုစဉ် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ တရားနာရန် လာကြသော ပရိသတ်မှာလည်း မဏ္ဍပ်တစ်ခုလုံး ပြည့်လှုံနေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည် ပရိသတ်များ ပြိုင်တူဆိုသည့် ဩကာသ ကန်တော့ချိုးခန်း ပြီးသောအခါ “တောင်းသည့်ဆုနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ” ဟု ဆုပေးသည်။ ဆက်၍ သရဏဂုံ ဆောက်တည်စေပြီး ငါးပါးသီလ အနက်အဓိပ္ပာယ် ချပေးသည်။ ထို့နောက် “အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ-ကုသိုလ်ကို မမေ့သော သတိဖြင့် ပြည့်စုံကြပါစေ” ဟု နိဂုံးချုပ်သည်။

ထို့နောက် နှစ်မိနစ်ခန့် ကြာသည့်အခါ ငြိမ်သက်နေသော ပရိသတ်ကြီးအား “အဝေးကြီးကနေ အားခဲပြီးလာကြတဲ့ ပရိသတ်တွေ အိမ်အပြန် ပါသွားဖို့ တရားပေးလိုက်မယ်၊ မှတ်သွားကြ၊ သူ့အသက်ကို မသတ်နဲ့၊ သူ့ပစ္စည်းကို မခိုးနဲ့၊ သူများအိမ်ရာကို မကျူးလွန်နဲ့၊ စကားပြောတိုင်း လိမ်မပြောကြနဲ့၊ သေရည်သေရက်၊ ဘိန်း၊ ဘင်း၊ မသောက်စားကြနဲ့၊ ဒါ ကိုယ်ချင်းစာတရားလို့ ခေါ်တယ်၊ ကဲ တော်လောက်ပြီ၊ တရားရှည်ရှည်နာရအောင် တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်များက ဆက်ပြီးဟောကြလိမ့်မယ်၊ ရိုရိုသေသေ နာယူကြ” ဟု မိန့်ကြားကာ တရားပလ္လင်ထက်မှ ဆင်းသက်တော်မူသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ငါးပါးသီလ ပြန်လည်အသက်ဝင်လာသကဲ့သို့ ဖြစ်လာသည်။ အထက်နေပါဦး၊ အောက်လုံ

အောင်ဖုံးရမည်ကို သဘောပေါက်လာကြသည်။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ ဓနုဖြူ၌ နောက်ဆုံးဟောကြားသည့် အတိုဆုံးတရားသည် လူတို့အတွက် အရေးကြီးဆုံး တရားဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိမြင်လာ ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အရိယာ သူတော်ကောင်းကြီးများသည်ပင် ငါးပါးသီလ အလွန်အရေးကြီးကြောင်းနှင့် မကျင့်ဘဲ မလိုက်နာဘဲနေ၍ မရသော တရားကြီးအဖြစ် ထောက်ခံခဲ့သည်။

သီလနှင့်ပတ်သက်သော အဆုံးအမ သြဝါဒများ

ပထမ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး (၁၁၈၄-၁၂၅၅)သည် ရဟန်းရှင် လူတို့အတွက် အကျိုးများမည့် ကျမ်းစာ ၃၀-ခန့် ရေးသား ပြုစုခဲ့သည့်ပြင် အဆုံးအမသြဝါဒ ၂၀၀-ကျော်ကိုလည်း ရေးသားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့တွင် သီလနှင့် ပတ်သက်သော အောက်ပါဆုံးမ သြဝါဒများမှာ အလွန်ထိမိ တန်ဖိုးရှိလှသဖြင့် ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက် ပါသည်။

- ၁။ ပုထုဇဉ်သော်လည်း သီလရှိလျှင် အရိယာနှင့်တူ၍ အပါယ်မရောက်။
- ၂။ ရေရှိမှ ကြာပွားသည်။ သီလရှိမှ သမာဓိ များသည်။
- ၃။ ဗဟုသုတရှိလျက် သီလ မရှိလျှင် ရေ မရှိသောကန်နှင့် တူ၏။
- ၄။ ပညာရှိပါလျက် သီလ မရှိလျှင် အသီး မရှိသော သစ်ပင် နှင့်တူ၏။
- ၅။ စာပေပို့ချနိုင်လျက် သီလ မရှိလျှင် အသီးမရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။
- ၆။ တရားဟောကောင်းလျက် သီလ မရှိလျှင် အနံ့ မရှိသော ပန်းနှင့် တူ၏။

- ၇။ ဘုန်းကံကြီးလျက် သီလ မရှိလျှင် အနှစ် မရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။
- ၈။ ကျမ်းဂန်တတ်လျက် သီလ မရှိလျှင် အနုမရှိသော ပန်းနှင့် တူ၏။
- ၉။ သီလရှိမှ ဒါနနှင့် ဘာဝနာ အကျိုးပေးသည်။
- ၁၀။ ပင်လယ်သို့ ကူးလိုလျှင် သင်္ဘော၊ နတ်ပြည်သို့ တက် လိုလျှင် သီလ လှေကားထောင်။
- ၁၁။ အကုသိုလ်သည် သတ္တဝါကို အပါယ်ဆွဲချသည်။ သီလ ရှိသူကို ဆွဲမချနိုင်။
- ၁၂။ ပင်လယ်ကူးလိုလျှင် သင်္ဘော လုံအောင်ဖာ၊ သံသရာ ကူးလိုလျှင် သီလ လုံအောင်ဖာ။
- ၁၃။ လောကီ ဥစ္စာစောင့်လျှင် တစ်သက်ချမ်းသာသည်။
- ၁၄။ သီလစောင့်လျှင် ဘဝ အဆက်ဆက် ချမ်းသာသည်။
- ၁၅။ ဆီမီးသည် လင်းခိုက် လူတင့်တယ်၏။ ပျက်လျှင် မှောင်၍ ညှော်နဲ့ထွက်၏။
- ၁၆။ သီလသည် စောင့်ထိန်းခိုက် လူတင့်တယ်၏။ ပျက်လျှင် မှောင်၍ ညှော်နဲ့ထွက်၏။

အခန်း (၂)

အခြေခံ ငါးပါးသီလ

ဥပုသ်သီလသည် မစောင့်နိုင်လျှင် အကြောင်း မဟုတ်။ စောင့်နိုင်လျှင် အကျိုးများသော အပိုတန်ဆာ သီလဖြစ်သည်။ ငါးပါးသီလကား ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ လူတို့ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့်သီလ ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူတို့၌ အဝတ်အစားသည် အဓိကဖြစ်၍ လက်ဝတ် ရတနာ ဆင်ယင်ခြင်းသည် အပိုတန်ဆာဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်သည်နှင့် သိမှတ်ဖွယ်ကို မတင်ပြမီ လူကျင့်ဝတ် အခြေခံ ငါးပါးသီလကို ဖော်ပြလိုပေသည်။

ထိုငါးပါးကား-

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

၎င်းသီလ ငါးပါးကို-

- ၁။ သာသနာတွင်း သာသနာပ၌ လူတို့ ခါးဝတ် ပုဆိုးကဲ့သို့ အမြဲစောင့်ထိန်းအပ်သော သီလဖြစ်သောကြောင့် နိစ္စ သီလ။
- ၂။ တစ်သက်လုံး မကျိုး မပေါက်ရအောင် သူတော်ကောင်းတို့ အလေးအမြတ် ပြုရမည့် အကျင့်ဖြစ်သောကြောင့် ဂရုဓမ္မ သီလ။
- ၃။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်သော ကြောင့် အရိယာကန္တသီလ။
- ၄။ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်မှန်သမျှ မြတ်နိုးအပ် သော သီလဖြစ်သောကြောင့် ဂဟဋ္ဌသီလဟူ၍လည်း အမျိုးမျိုး ခေါ်ကြသည်။

ငါးပါးသီလ အနက်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ - သူတစ်ပါး အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။
ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ - ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ် သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာကျင့် သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ- မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။
ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ- ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ် သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ - ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသော အကျင့်မှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ- ရှောင်ကြဉ် ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၄။ မုသာဝါဒါ- မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။
ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ- ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်

သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ - မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်း၏ အကြောင်း မူးယစ်စေတတ်သော သေရည် အရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒ် - ရှောင်ကြဉ် ရကြောင်း ကောင်း မြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိ ယာမိ- ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

ငါးပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပါဏာတိပါတ အဖွင့် ။ ။ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်တွင် သူတစ်ပါး၏ အသက်ဟု ဆိုရာ၌ မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော သက်ရှိ သတ္တဝါအားလုံး၏ အသက်ကို ဆိုလိုသည်။

ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မှု၌

- ၁။ သတ္တဝါလည်း မှန်ခြင်း၊
- ၂။ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ သေစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၄။ သေစေရန် လုံ့လပြုခြင်း၊
- ၅။ သေလည်းသေခြင်း ဟူသော အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ညီမှသာလျှင် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်၍ ကမ္မပထ မြောက်သည်။ ကမ္မပထ ဆိုသည်မှာ အပါယ်သို့ရောက်ကြောင်း အခွင့်အလမ်း ဖြစ်သောကံ ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အင်္ဂါ- ၅ ပါးအနက် တစ်ပါးပါးချို့တဲ့လျှင်ဖြစ်စေ၊ သေစေလိုသောစိတ် မရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ သေစေရန် လုံ့လပြုမှု မရှိလျှင် ဖြစ်စေ ပါဏာတိပါတ ကမ္မပထ မမြောက်ပေ။ ဥပမာ လမ်းသွားရင်း ပိုးကောင်လေးများကို နင်းမိ၍ ပိုးကောင်လေးများ သေရာ၌ ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်။ ရှေ့ အင်္ဂါ ၄ -ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း နောက်ဆုံး

အင်္ဂါဖြစ်သည့် သေလည်း သေခြင်းဟူသော အင်္ဂါချို့တဲ့လျှင် ပါဏာတိ ပါတကံ မထိုက်ပေ။

သတ္တဝါကို သတ်ရာ၌လည်း ထိုသတ္တဝါ၏ ကိုယ်ကာယ အကြီးအသေး၊ အကျင့်သီလ၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကိုလိုက်၍ အပြစ်အကြီး အသေး ကွာခြားသည်။ ဥပမာ- ဆင်ကို သတ်ရာ၌ လုံ့လ အားစိုက်ရ မှုများ၍ ခြင်ကိုသတ်ရာ၌ ဆင်လောက် အားမစိုက်ရသောကြောင့် ခြင် သတ်ခြင်းထက် ဆင်သတ်ခြင်းက ပို၍အပြစ်ကြီးသည်။

အကျင့်သီလ ဂုဏ်သိက္ခာ အပိုင်းနှင့်တွက်လျှင်လည်း သာမန် လူတစ်ယောက်ကို သတ်ခြင်းထက် ရဟန္တာ တစ်ပါးကို သတ်ခြင်းက ပို၍အပြစ်ကြီးပြီး နောက်ဘဝ၌ ငရဲသို့ သေချာပေါက် ကျရောက်မည့် ပဉ္စာနန္ဒရိယ ကံလည်း ထိုက်သည်။

သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်ရာ၌ ကိုယ်ကာယ အကြီးအသေး၊ အကျင့်သီလ၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ တူညီနေလျှင် သတ်ရာ၌ လုံ့လ ပယောဂ စိုက်ထုတ်မှု အပေါ် မူတည်၍ အပြစ်အကြီးအသေး ကွာခြားသည်။ ထို့ကြောင့် လူသတ်မှုဖြစ်၍ တရားရုံးသို့ရောက်သော အခါ တရားသူကြီးက တရားခံအား သေစေရန် မည်သို့အားထုတ် သနည်း၊ မည်သည့်အရာဖြင့် အချက်ပေါင်းမည်မျှ ပြုလုပ်သနည်း စသည်ဖြင့် မေးမြန်းခြင်းဖြစ်သည်။

လုံ့လ ပယောဂစိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ပယောဂ ခြောက်ပါးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- ၁။ သာဟတ္ထိက ပယောဂ = ဓားဖြင့်ခုတ်၊ တုတ်ဖြင့်ရိုက် စသည် ဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် သတ် ဖြတ် ပုတ်ခတ်မှု။
- ၂။ အာဏတ္ထိက ပယောဂ = နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ အရိပ်နိမိတ်ပြု၍ အသတ်ခိုင်းမှု။
- ၃။ နိဿဂ္ဂိယ ပယောဂ = လေး၊ မြား၊ လက်နက်၊ သေနတ် စသည်ဖြင့် ပစ်ခတ်၍ သတ်ဖြတ်မှု။
- ၄။ ထာဝရ ပယောဂ = အမြဲထာဝရ တည်ရှိသော လမ်းခရီး ၌ လာသမျှလူများ ကျသေအောင်

တွင်းတူး ညောင့်ထောင်ထားမှု၊
 သတ်ဖြတ်ရန် ဓား၊ လှံ၊ လက်နက်
 စသည်များကို လုပ်ကိုင်ထားမှု။

၅။ ဝိဇ္ဇာမယ ပယောဂ = ကံကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုးဖြင့်
 သတ်ဖြတ်မှုတို့ ဖြစ်သည်။

သတ္တဝါ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကို ရည်ရွယ်၍ သတ်ရာ၌ ထို
 ရည်ရွယ်သောသူ မသေဘဲ မရည်ရွယ်သောသူ သေလျှင် ပါဏာတိပါတ
 ကံ မထိုက်။ မရည်ရွယ်ဘဲ သတ်၍ အမှတ် မရှိသောသူ သေရာ၌ကား
 ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်။ အမိအဖ တစ်ဦးဦး အမှောင်ထဲ၌ အိပ်
 နေစဉ် တိရစ္ဆာန်ထင်မှတ်၍ သတ်မိသောကြောင့် သေသွားလျှင်
 အာနန္ဒရိယကံ ထိုက်သည်။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သောသားက လူဖြစ်သော
 အမိကိုသတ်လျှင် မာတုဃာတကကံ မထိုက်။ လူသားဖြစ်သော
 သားက လူသား အမိအရင်းကို သေစေလိုစိတ်ဖြင့် သတ်မှ အာနန္ဒရိယ
 ကံ- မာတုဃာတကကံ ထိုက်သည်။

သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်သူသည် သေပြီးနောက်
 အပါယ်ငရဲသို့ ကျတတ်သည်။ အပါယ်ငရဲသို့ မကျလျှင်လည်း ဖြစ်လေ
 ရာ ဘဝ၌ အနာရောဂါများ၍ အသက်တိုသည်။ ထို့ပြင် ဖြစ်လေရာဘဝ
 ၌ ဝဋ်လိုက်သောအားဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါတို့လည်း ချို့တဲ့တတ်သည်။ သူ
 တစ်ပါးအသက် သတ်သူသည် ငရဲသို့ကျပြီးနောက် လူဖြစ်လျှင်လည်း-

- ၁။ မျက်စိ၊ နား၊ အင်္ဂါ၊ ခြေလက် ချို့ယွင်းခြင်း၊
- ၂။ ဖြစ်ရာဘဝ၌ ရုပ်အဆင်း အသွင်အပြင် မွဲခြောက်၍ စိုစို
 ပြည်ပြည် မရှိခြင်း၊
- ၃။ အားအင် ချို့ယွင်းခြင်း၊
- ၄။ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်မှု ကင်းဝေးခြင်း၊
- ၅။ ဘေးရန်ပေါ်လာလျှင် ကြောက်ရွံ့တတ်ခြင်း၊
- ၆။ သူတစ်ပါး အသတ်ခံရခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် အဆိပ်သောက်
 ကြိုးဆွဲချ သေရတတ်ခြင်း၊
- ၇။ အနာရောဂါ များတတ်ခြင်း၊
- ၈။ အခြေအရံ ပျက်စီးတတ်ခြင်း။

- ၉။ အသက် တိုတတ်ခြင်း
 ဟူသော အပြစ်များကို ခံစားရတတ်သည်။
 ထို့အတူ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်မဖြတ် ရှောင်ကြဉ်လျှင်
 လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရသည့်ပြင် လူဖြစ်သောအခါ၌လည်း အနာ
 ရောဂါ ကင်း၍ အသက်ရှည်သည်။ ထို့ပြင်-
  - ၁။ မျက်စိ နား၊ အင်္ဂါ၊ ခြေလက် မချို့တဲ့ခြင်း၊
  - ၂။ ဖြစ်ရာဘဝ၌ ရုပ်အသွင်အပြင် စိုစိုပြည်ပြည်ရှိခြင်း၊
  - ၃။ အားအင် ပြည့်ဖြိုးခြင်း၊
  - ၄။ လျင်မြန် ဖျတ်လတ်ခြင်း၊
  - ၅။ ဘေးရန် ပေါ်ပေါက်လျှင် ရဲရင့်ခြင်း၊
  - ၆။ သူတစ်ပါး၏ လုံ့လ ပယောဂဖြင့် မသေခြင်း၊
  - ၇။ အနာရောဂါ ကင်းခြင်း၊
  - ၈။ အခြွေအရံ ပြည့်စုံခြင်း၊
  - ၉။ အသက်ရှည်ခြင်း ဟူသော ကောင်းကျိုးများကို ခံစားရသည်။

ပါဏာတိပါတ အပြစ်ပြ သာဓက

မလ္လိကာ မိဖုရားအလောင်း။ ။ ကောသလမင်းကြီး၏ မိဖုရား
 မလ္လိကာ အလောင်းသည် တစ်ခုသော ဘဝ၌ အိမ်ရှင်မ တစ်ယောက်
 ဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့သ၌ မိမိအိမ်သို့ ဧည့်သည် တစ်ဦး ရောက်လာရာ
 ထမင်းကျွေးရန် ဟင်းလျာ အခက်အခဲဖြစ်သဖြင့် မိမိအိမ်ရှိ ဆိတ်မ
 လေးကို သတ်၍ ချက်ကျွေးသည်။

ထိုအိမ်ရှင်မ သေလွန်သောအခါ ထိုပါဏာတိပါတကံကြောင့်
 သူ့သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ဆိတ်မလေး၏ အမွေးအရေအတွက်နှင့်အမျှ ငရဲ
 သို့ကျသည်။ ငရဲမှ လွတ်သောအခါ၌လည်း သူတစ်ပါးတို့က မိမိလည်
 ချောင်းအား နင်း၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းမျိုး အကြိမ်ကြိမ်ခံရသည်။

စုန္ဒ ဝက်ထိုးသမား။ ။ မြတ်ဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေဠုဝန်
 ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်က ဖြစ်၏။ စုန္ဒမည်သော သူသည်
 ဝက်များကို မွေးမြူ သတ်ဖြတ်၍ အသက်မွေး၏။ တစ်နေ့သ၌ သူသည်
 ထိုသတ် ဖြတ်သော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံး
 အနာရောဂါတွေ စွဲကပ်လာ၏။ ထို့နောက် အသက်ရှင်လျက်ပင် အဝီစိ
 ငရဲမီးအလောင်ခံရသဖြင့် ဝက်ကဲ့သို့ တဂီဂီ အော်ဟစ်မြည်နေရလေ၏။
 သူသည် ထိုသို့ကြီးစွာသော ဆင်းရဲခြင်း ခံစားပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်
 သောနေ့၌ သေလွန်ရာ အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်ရပြန်လေသည်။

ပါဏာတိပါတ အကျိုးပြု သာဓက

စက္ကန ဥပါသကာ။ ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ)၌ စက္ကန အမည်ရှိ ဥပါသကာတစ်ဦး ရှိသည်။ သူငယ်ရွယ်စဉ်က ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ မိခင်ဖြစ်သူ မကျန်းမမာဖြစ်ရာ ယုန်သား ဓာတ်စာ ကျသောကြောင့် ယုန်ရှာရန်အတွက် လယ်တောသို့ ထွက်လာသည်။ ထိုစဉ် ကောက်နွံ နုစားနေသော ယုန်တစ်ကောင်ကို အဆင်သင့်ဖမ်းမိသဖြင့် သတ်ရန် ကြံစည်သည်။ သို့သော် သူသည် ပါဏာတိပါတကံ၏ အပြစ်များကို သတိရသဖြင့် မသတ်ဘဲ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

အိမ်သို့ရောက်သောအခါ မိခင်စားရန်အတွက် ယုန်တစ် ကောင် ဖမ်းမိသော်လည်း အပြစ်ကို ကြောက်၍ ပြန်လွှတ်လိုက် ကြောင်း ပြောသည်။ ထို့နောက် မိခင်၏ရှေ့မှောက်၌ “မိမိသည် လူဟူ ၍ ဖြစ်လာ ကတည်းက သိနားလည်သော အရွယ်မှစ၍ မသတ်ဖူးပါ။ သတ်အံ့ဆဲဆဲ သတ္တဝါကိုပင် ပြန်လွှတ်လိုက်ပါသည်။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မိခင်၏ ရောဂါသည်လည်း မကြာ ချက်ချင်း ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း” ဟူ၍ သစ္စာပြုလိုက်သည်။

နောက်ပိုင်း၌ မိခင်ဖြစ်သူသည်လည်း မည်သည့် ဓာတ်စာမျှ မစားရဘဲ အလိုလို ကျန်းမာသွားသည်။

အကျဉ်းမှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့သက်သတ်ကာ၊
ချို့တတ်အင်္ဂါ၊ မွဲပြာရုပ်သွင်၊ အားအင်ချို့ယွင်း၊ လျင်ခြင်းလည်းဝေး၊
ဘေးကိုကြောက်တတ်၊ အသတ်ခံရာ၊ အနာများလျက်၊ ခြေရံပျက်၍၊
အသက်တိုလျှ၊ ပြစ်များစွ၏။

ပါဏာတိပါတံ၊ စသည်ငါးတန်း၊ စောင့်ထိန်းမှန်လည်း၊ အပြန် ထိုမှ၊
ကောင်းကျိုးရဟု၊ သာရတ္တ သင်္ဂဟေ၊ ကျမ်းဆိုပေသည်၊ ငါးထွေ သီလ
ကျိုးပြစ်တည်း။ (မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်)

အဒိန္နာဒါနအဖွင့်။ ။ အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်တွင် မပေးအပ်သော သူ့ ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းဆိုရာ၌ သူ့ဥစ္စာဆိုသည်မှာ မိမိဥစ္စာမှတစ်ပါး အခြား လူ့နတ်၊ တိရစ္ဆာန် ဟူသမျှတို့၏ ဥစ္စာကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသူတစ်ပါးတို့

၏ ဥစ္စာကို ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခိုးယူခြင်း၊
ဓားပြတိုက်ခြင်း၊ လိမ်ညာလှည့်ပတ်ယူခြင်း၊ မမှန်ကန်သော ကတ္တား၊
ချိန်ခွင်၊ အလေး၊ တင်း၊ တောင်း၊ ပြည်တောင်း၊ ဂါလန်ခွက် စသည်တို့
ဖြင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းကို အလေးချိန်တိုး
အောင် ရေထိုးခြင်း၊ ဖုန်အမှုန်၊ သဲ၊ ခဲ ထည့်ခြင်း၊ ပစ္စည်းအတုရောနှော
ခြင်း စသည့် မရိုးသားသော လုပ်ရပ်မှန်သမျှသည် အဒိန္နာဒါနချည်း
ဖြစ်သည်။

အဒိန္နာဒါနကံ ထိုက်မှု၌-

- ၁။ သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာဟု သိခြင်း၊
- ၃။ ခိုးယူလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၄။ ခိုးယူကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ လုံ့လ တစ်ခုခုကို ပြုခြင်း၊
- ၅။ ခိုးယူခြင်းဟူသော အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ညီမှသာလျှင် အဒိန္နာ ဒါနကံ
အထမြောက်၍ သိက္ခာပုဒ်ပျက်ပြီး အပါယ်ပဋိသန္ဓေကျိုး ပေး
နိုင်သော (ဇနက)သတ္တိ ဧကန်ရှိသည်။

အဒိန္နာဒါန၌လည်း လုံ့လပယောဂ စိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်
၍ -

- ၁။ သာဟတ္ထိက ပယောဂ = ကိုယ်တိုင် ခိုးယူခြင်း၊
- ၂။ အာဏတ္ထိက ပယောဂ = သူတစ်ပါးကို နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ
စာဖြင့်ဖြစ်စေ အခိုးခိုင်းခြင်း၊
- ၃။ နိဿဂ္ဂိယ ပယောဂ = သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကို အကောက်
ခွန်ကင်း ကျော်လွန်စေရန် လွှင့်ပစ်
၍ ခိုးယူခြင်း၊
- ၄။ ထာဝရ ပယောဂ = ပစ္စည်းကို ပုံမပျက်၊ အနေအထား
မပျက်စေဘဲ ခိုးခြင်း၊
- ၅။ ဝိဇ္ဇာမယ ပယောဂ = အင်းအိုင်၊ ခါးလှည့်၊ လက်ဖွဲ့ မန္တန်
စုပ်၍ ခိုးယူခြင်း၊
- ၆။ ဣဒ္ဓိမယ ပယောဂ = တန်ခိုးဖြင့် ခိုးယူခြင်း

ဟူသော ပယောဂ ခြောက်ပါးရှိသည်။ ထိုပယောဂ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ခိုးယူလျှင် အဒိန္နာဒါန ခိုးမှုကံ မြောက်သည်။

ဝိနည်းပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းများအရ ခိုးယူခြင်း ၂၅-ပါးရှိသည်။

၎င်းတို့မှာ-

- ၁။ အာဒိနယ = မတရား အမှုဆင်၍ ရယူခြင်း၊
- ၂။ ဟရဏ = ကိုယ်တိုင် သယ်ယူနေစဉ် ခိုးခြင်း၊
- ၃။ အဝဟရဏ = ငြင်းကွယ်၍ခိုးခြင်း၊
- ၄။ ဣရိယာပထ = သယ်ဆောင်သူကို လမ်းကြောင်း
ဝိကောပန ပြောင်းစေခြင်း၊
- ၅။ ဌာနာစာဝန = နေရာရွှေ့ပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၊
- ၆။ အာဒိယန = မတရား အမှုဆင်၍ ရယူခြင်း၊
- ၇။ ဟရဏ = ကိုယ်တိုင် သယ်ယူနေစဉ် ခိုးခြင်း၊
- ၈။ အဝဟရဏ = ငြင်းကွယ်၍ခိုးခြင်း၊
- ၉။ ဣရိယာပထ = သယ်ဆောင်သူကို လမ်းကြောင်း
ဝိကောပန ပြောင်းစေ၍ ခိုးခြင်း၊
- ၁၀။ ဌာနာစာဝန = နေရာရွှေ့ပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၊
- ၁၁။ သာဟတ္ထိက = ကိုယ်တိုင်ခိုးခြင်း၊
- ၁၂။ အာဏတ္ထိက = သူတစ်ပါးအား ခိုးစေခြင်း၊
- ၁၃။ နိဿဂ္ဂိယ = ကိုယ်လွတ် လက်လွတ်ခိုးခြင်း (ကိုယ်နှင့်
ကင်းအောင် ပြုလုပ်၍ ခိုးခြင်း)
- ၁၄။ အတ္ထသာဓက = ခိုးရန် အချိန်နှင့်နည်းလမ်း မသတ်မှတ်ဘဲ
ခိုးခိုင်းခြင်း၊
- ၁၅။ ဓုရနိက္ခေပ = ပိုင်ရှင် လက်လျှော့အောင်ပြု၍ ခိုးခြင်း၊
- ၁၆။ ပုဗ္ဗ ပယောဂ = မခိုးမီက ခိုးမှု အထမြောက်ခြင်း၊
- ၁၇။ သဟ ပယောဂ = ချက်ချင်း ခိုးမှုမြောက်ခြင်း၊
- ၁၈။ သံဝိတ ဝဟာရ = တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ခိုးခြင်း၊

- ၁၉။ သင်္ကေတ ကမ္မ = သတ်မှတ်၍ အခိုးခိုင်းခြင်း၊
- ၂၀။ နိမိတ္တကမ္မ = အချက်ပြ၍ အခိုးခိုင်းခြင်း၊
- ၂၁။ ထေယျာဝဟာရ = မသိအောင်ခိုးခြင်း၊
  - (က) အလေး လိမ်ခြင်း၊
  - (ခ) ချိန်ခွင် လိမ်ခြင်း
  - (ဂ) တင်းတောင်း လိမ်ခြင်း
  - (ဃ) ခြင်ခွက် လိမ်ခြင်း
  - (င) အခြားလိမ်နည်းအမျိုးမျိုး
- ၂၂။ ပသယျာဝဟာရ = အနိုင်အထက် လုယူခြင်း၊
- ၂၃။ ပရိကပ္ပိဝဟာရ = ရည်ရွယ်သတ်မှတ်၍ သံသယစိတ်ဖြင့် ခိုးခြင်း၊
- ၂၄။ ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရ = ဖုံးဖိဝှက်ထား၍ ခိုးခြင်း၊
- ၂၅။ ကုသာဝဟာရ = စာအမှတ်တံဆိပ် ပြောင်းလဲ၍ခိုးခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

* နံပါတ် (၁)မှ (၅)အထိ ခိုးခြင်းငါးပါးနှင့် နံပါတ်(၆)မှ နံပါတ် (၁၀)အထိ ခိုးခြင်းငါးပါးသည် တူညီ၍ သက်ရှိ သက်မဲ့သာ ကွာခြားသည်။

* နံပါတ် (၁၅)ခိုးခြင်းမှာ နံပါတ် (၁၊၃၊၆၊၈၊၂၄)တို့နှင့်တူသည်။ ၎င်းတို့မှာ ခိုးသူဘက်မှ ခိုးပုံခိုးနည်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၍ နံပါတ် (၁၅)မှာ ပိုင်ရှင်ဘက်မှ စိတ်နေစိတ်ထား ဖော်ပြခြင်းဖြစ် သည်။

ဖော်ပြပါ ခိုးခြင်း (၂၅)ပါးအနက် တစ်ပါးပါးကို ကျူးလွန်လျှင် ခိုးမှု အထ မြောက်သည်။ ခိုးရာ၌လည်း ဥစ္စာရှင်၏ အကျင့်သီလ ဂုဏ် သိက္ခာ၊ ဥစ္စာတန်ဖိုး အနည်းအများအလိုက်နှင့် လုံ့လ ပယောဂ ခွန်အား စိုက်ထုတ်မှုတို့အပေါ် မူတည်၍ အပြစ်အကြီးအသေး ကွဲပြားသည်။ လူက နတ်သိကြား၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပစ္စည်းများကို ခိုးလျှင်မူ အဒိန္နာဒါန ကံ မထိုက်ကြောင်း လယ်တီ ဆရာတော်ကြီးက ပါရာဇိ ကဏ် အဋ္ဌ ကထာ ကိုးကား၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာကို ခိုးယူသူသည် ငရဲဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ကျရောက်နိုင်သည့်ပြင် ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း၌လည်း ဥစ္စာပစ္စည်း ရှားပါးတတ်သည်။

ထို့ပြင်-

- ၁။ မွဲတေခြင်း၊
- ၂။ ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း၊
- ၃။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊
- ၄။ လိုရာ မရနိုင်ခြင်း၊
- ၅။ စီးပွားရှာနေစဉ် စီးပွား ပျက်တတ်ခြင်း၊
- ၆။ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ အမွေခံသားဆိုး သမီးဆိုးဟူသော ရန်သူ မျိုး ငါးပါးကြောင့် စီးပွားဥစ္စာ ပျက်ခြင်းတို့ ကြုံရတတ်သည်။

အဒိန္နာဒါနကို ရှောင်ကြဉ်သူသည် နတ်ရွာ သုဂတိလား၍

ဘဝ အဆက်ဆက်၌လည်း-

- ၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါကြွယ်ဝခြင်း၊
- ၂။ မပင်မပန်း ချမ်းသာခြင်း၊
- ၃။ အစာရေစာ ပေါများခြင်း၊
- ၄။ အလိုရှိသောပစ္စည်းကို အလွယ်တကူရရှိခြင်း၊
- ၅။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု စသည် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စည်းစိမ် ဥစ္စာ တိုးပွားခြင်း၊
- ၆။ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ အမွေခံဆိုးဟူသော ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့၏ ဖျက်ဆီးမှု မခံရခြင်းဟူသော အကျိုးများ ခံစားရသည်။

အဒိန္နာဒါန အပြစ် ပြဿာဓက

ဈေးသည်မ လေးယောက်။ ။ ရှေးက ဈေးသည်မ လေးယောက်ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် မမှန်ကန်သည့် အလေးချိန်ခွင်တို့ကိုသုံး၍ စီးပွားရှာခဲ့ကြရာ ငွေကြေးအတန်အသင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူများ ဖြစ်လာကြသည်။

ထို့နောက် ဈေးသည်မ လေးယောက်တို့သည် အရွယ်ကောင်းစဉ်မှာပင် ရောဂါအမျိုးမျိုး ကျရောက်၍ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် သေဆုံးကြရာ တမလွန်ဘဝ၌ ပြိတ္တာ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ လင်ယောက်ျားများမှာမူ နောက်မယားများနှင့် ပျော်ပါး၍ ပထမ မယား ရှာဖွေထားသည့် ပစ္စည်းများကို ထင်သလို သုံးဖြုန်းကြသည်။ ထိုအခါ ပြိတ္တာဖြစ်နေကြသည့် ဈေးသည်မ လေးယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို မြင်သဖြင့် “တရားရောမတရားရော ငါတို့စုဆောင်းထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို နောက်သား နောက်မယားတွေက အပင်းဆို့နေကြတယ်၊ ငါတို့မှာတော့ ဒုက္ခရောက်ကုန်ပြီ” ဟု မြို့ရိုးပေါ်ကနေ အော်ဟစ်ညည်းညူကြသည်။

ယခုကာလ အချို့ဈေးသည်များသည် မမှန်သော ချိန်ခွင်၊ မပြည့်သော အလေးတို့ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေကြရာ ယင်းဝတ္ထုသာဓကကိုထောက်၍ တစ်ဘဝ တစ်နပ်စာ ချမ်းသာမှုအတွက် လိမ်ညာခြင်းမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြသည်။

ထဘီမပါ ဗလာကျင်းနေသည့် နတ်သမီး။ ။ ဘုရားရှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်က ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ သာဝတ္ထိပြည်သား ကုန်သည် ၇၀၀ တို့သည် သင်္ဘောဖြင့် အရောင်းအဝယ်ထွက်လာကြသည်။ ထိုစဉ် တစ်နေရာတွင် အလွန် ဆန်းကြယ်ခမ်းနားသည့် ဗိမာန်ထက်၌ ထဘီမပါ ဗလာကျင်းနေသော နတ်သမီးတစ်ဦးကို အမှတ်မထင် တွေ့မြင်ကြသည်။

ထို့နောက် ကုန်သည်တို့သည် နတ်သမီး အနီးသို့သွား၍ “အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်နေရပါသနည်း” ဟုမေးကြသည်။ ထိုအခါ

နတ်သမီးက “မိမိမှာ ရှေးဘဝက ရဟန်းတစ်ပါးအား နှမ်းဖတ်လှူခဲ့သော ကောင်းမှုကြောင့် ဤဗိမာန်သို့ ရောက်ရှိ ခံစားနေရပါသည်။ သို့သော် သူတစ်ပါး၏ အဝတ်ပုဆိုးကို ခိုးယူခဲ့သော အဒိန္နာဒါနကံကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ထဘီမပါ ဗလာကျင်း ဖြစ်နေရကြောင်းနှင့် အကုသိုလ်ကံ မကုန်သေး၍ လေးလမြောက်လျှင် အဝီစိငရဲ၌ အကျခံရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း” ပြောသည်။

ထို့ကြောင့် သူတစ်ပါး၏ဥစ္စာကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မခိုးမိရန် အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းဖို့ လိုပါသည်။
ကျက်မှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ သူများဥစ္စာ၊ ခိုးမိပါမူ၊ ဥစ္စည်းနည်းမွဲ၊ ဆင်းရဲငတ်ထ၊ လှို၊ မရနှင့်၊ ဘောဂပျက်စီး၊ ရှေ့မီး၊ သူခိုး၊ မွေခံဆိုးနှင့်၊ မင်းဆိုးအပြား၊ ရန်မျိုးငါးကြောင့်၊ ပျက်ပြားဥစ္စာ၊ ပြစ်များစွာသည်၊ ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။ (မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်)

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်။ ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်တွင် ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသော အကျင့်ဟူရာ၌ လောကီထုံးစံ လူ့ယဉ်ကျေးမှု သဘာဝ အရ ဃရာဝါသ အမှုပြုကြသည့် ဇနီးမောင်နှံတို့သည် အခြားလင်ယောက်ျား သားမယားများနှင့် ဖောက်ပြန်ကျူးလွန်သော အကျင့်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့ ကျူးလွန်လျှင် သဘောတူသည်ဖြစ်စေ၊ မတူသည်ဖြစ်စေ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံထိုက်သည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံနှင့် ပတ်သက်၍ အဂမနိယ = မသွားလားအပ်သော မိန်းမ ၂၀ ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- ၁။ မာတုရက္ခိတ = မိခင် အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၂။ ပိတု ရက္ခိတ = ဖခင် အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၃။ မာတာပိတု ရက္ခိတ = မိဘနှစ်ပါးအုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၄။ ဘာတု ရက္ခိတ = မောင်ကြီးမောင်ငယ် အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၅။ ဘဂိနီ ရက္ခိတ = အစ်မ၊ ညီမ စောင့်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၆။ ဉာတိရက္ခိတ = သွေးသားစပ်သူ ဆွေမျိုး အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊

- ၇။ ဂေါတ္တရက္ခိတ = အမျိုးအနွယ်က အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၈။ ဓမ္မရက္ခိတ = တရားကျင့်ဖော်ခြင်း အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၉။ သာရက္ခိ = ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကတည်းက မှတ်သား သိမ်းဆည်းခံရသော မိန်းမ၊
(ပြောဆို ကြောင်းလမ်းပြီးသောမိန်းမ)
- ၁၀။ သပရိဒဏ္ဍ = ဤမိန်းမကို သွားလာလျှင် ဒဏ်သင့်စေဟု မင်းမိန့်ထုတ်ထားသောမိန်းမ၊
(တော်ကောက်ထားသော မိန်းမ)
- ၁၁။ ဓနက္ခိတ = ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်ယူပေါင်းသင်းနေသော မိန်းမ၊
- ၁၂။ ဆန္ဒဝါသိနီ = အလိုတူ၍ ပေါင်းသင်းနေသော မိန်းမ၊
- ၁၃။ ဘောဂဝါသိနီ = ဥစ္စာစည်းစိမ် အပ်နှင်း၍ ပေါင်းသင်းနေ သော မိန်းမ၊
- ၁၄။ ပဋဝါသိနီ = အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ပေး၍ ပေါင်းသင်းရ သော မိန်းမ၊
- ၁၅။ သြဒပတ္တကိနီ = လူကြီးစုံရာ လက်ထပ် ပေါင်းသင်းရသော မိန်းမ၊
- ၁၆။ သြဘဋုစုမ္မဋ္ဌာ = ထင်းခွေ, ရေခပ် လုပ်ကိုင်ရသော မိန်းမ၊
အား ထိုအလုပ်ကို မလုပ်စေဘဲ သားမယား အဖြစ် ပေါင်းသင်းသော မိန်းမ၊
- ၁၇။ ဒါသီဘရိယာ = ကျွန်လည်းမဟုတ်၊ မယားလည်း ဟုတ် သော မိန်းမ၊ (မယားပြုခံရသော ကျွန်မ)
- ၁၈။ ကမ္မကာရီ = အလုပ်သမားလည်းဟုတ်၊ မယားလည်း ဟုတ်သောမိန်းမ၊ (မယားပြုခံရသော အလုပ်သမ)
- ၁၉။ ဓဇာဟဋ္ဌာ = မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခံရသော သုံ့ပန်း မိန်းမ၊
- ၂၀။ မုဟုတ္တိကာ = ခေတ္တငှားရမ်း ပေါင်းသင်းသော မိန်းမ (ပြည့်တန်ဆာမ) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း သီလ မရှိသူကို ကျူးလွန်ခြင်းထက် သီလရှိသူကို ကျူးလွန်လျှင် ပို၍ အပြစ်ကြီးသည်။ သီလ မရှိသူ အပေါ်၌လည်း နှစ်ယောက် အလိုတူ အလိုပါ လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်နည်း၍ အနိုင်အထက် လွန်ကျူးလျှင် ပို၍အပြစ်ကြီးသည်။ မှားယွင်းလိုသော စေတနာလည်း မရှိ၊ အလိုမတူဘဲ အနိုင်အထက် ကျူးလွန်ခဲ့ရသူမှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်။ ကျူးလွန်မှသာ ထိုက်သည်။

အမှောင်ခန်းထဲ၌အိပ်နေသော အမျိုးသမီးသည် အခြား ယောက်ျားတစ်ယောက်က လာရောက် ဆက်ဆံသည်ကို မိမိ လင် ယောက်ျား ထင်မှတ်၍ သာယာလျှင်ဖြစ်စေ၊ မိမိမယားနှင့်အတူ အိပ်နေသည့် အမျိုးသမီးအား မိမိမယား ထင်မှတ်၍ မှားယွင်းပြီး ဆက် ဆံသော ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့မှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက် ပေ။

ကာမ ကျူးလွန်ခြင်း၌

- ၁။ မသွားလာအပ်သော မိန်းမ-၂၀ (အဂမနိယဝတ္ထု)ဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ အဂမနိယ ဝတ္ထု၌ မှီဝဲလိုစိတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ လုံ့လပြုခြင်း၊
- ၄။ သာယာခြင်း ဟူသော အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ညီလျှင် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံထိုက်သည်။ ၎င်းမှာ ယောက်ျားတို့အတွက် သာဖြစ်၏။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်သူသည် သေပြီးနောက် အဝိစိ ငရဲနှင့် လောဟကုမ္ဘီငရဲတို့၌ ကျခံရသည်။ ငရဲမှလွတ်မြောက်၍ လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာလျှင်လည်း-

- ၁။ လူမုန်းများခြင်း၊
- ၂။ ရန်သူများခြင်း၊
- ၃။ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ ရှားပါးခြင်း၊
- ၄။ ချမ်းသာသုခမှ ကင်းဆိတ်ခြင်း၊
- ၅။ မိန်းမ ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၆။ မ-မဟုတ်၊ ကျား-မဟုတ် ပဏ္ဍုက်ဖြစ်ရခြင်း၊

- ၇။ အမျိုးယုတ် ဖြစ်ခြင်း၊
- ၈။ မျက်နှာပျက် အရှက်တကွဲဖြစ်ခြင်း၊
- ၉။ ခြေ၊ လက်၊ အင်္ဂါ၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ဣန္ဒြေများ ချို့ယွင်း သေးသိမ်ခြင်း၊
- ၁၀။ စိုးရိမ်သောက ကြီးခြင်း၊
- ၁၁။ ချစ်သူနှင့်ကွဲခြင်းဟူသော အပြစ်များ ခံစားရသည်။
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ လုံခြုံလျှင် ထိုအပြစ်များနှင့်ပြောင်း ပြန်ဖြစ်သော ကောင်းကျိုးများ ခံစားရသည်။

လောက၌ အိမ်ထောင်စုံ လေးမျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ ယောက်ျားက သီလလုံခြုံ၍ အိမ်သူ မယားက သီလ မလုံခြုံလျှင် နတ်သားလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။ သီလ မရှိသူသည် အသက်ရှင်နေသော်လည်း သူသေနှင့်တူ၏။
- ၂။ ယောက်ျားက သီလ မစင်ကြယ်ဘဲ အိမ်ရှင်မက သီလစင်ကြယ် နေလျှင် သူသေလင်နှင့် နတ်သမီးတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။
- ၃။ ယောက်ျားနှင့် အိမ်ရှင်မ နှစ်ယောက်စလုံး သီလ မစင်ကြယ်လျှင် သူသေလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။
- ၄။ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးစလုံး သီလ စင်ကြယ်လျှင် နတ်သား၊ နတ် သမီး ဇနီးမောင်နှံတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဇနီး မောင်နှံ နှစ်ဦးလုံး သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပဟူသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ သဒ္ဓါဆန္ဒတူမျှပြီး စိတ်တူသဘောတူ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ နေထိုင်ကြလျှင် ယခုဘဝ၌ လည်း ဥစ္စာစည်းစိမ် ပြည့်စုံ၍ နောင်သံသရာ၌လည်း ကောင်းကျိုး ခံစားရသည်။

ထို့ကြောင့် ဇနီးမောင်နှံတို့သည် နတ်သား နတ်သမီး ပေါင်း သင်းခြင်းနှင့်တူရန် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံမှစ၍ ဆိုင်ရာသီလများကို စောင့်ထိန်းကြဖို့လိုသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်ပြု သာဓက

အရှင်အာနန္ဒာအလောင်း။ ။ အရှင်အာနန္ဒာ အလောင်းသည် ကမ္ဘာတစ်သိန်းမျှ ပါရမီဖြည့်ကျင့်ပြီးနောက် ကျွတ်တမ်းဝင်တော့မည့် ဤကမ္ဘာတွင် တစ်ခုသောဘဝ၌ ရွှေပန်းတိမ်သည်၏သား ဖြစ်၏။

တစ်နေ့သ၌ သူသည် လူယုတ်မာများနှင့် ပေါင်းမိသဖြင့် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်မိသည်။ ထို့နောက် သေလွန်သော် ထိုကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ကံကြောင့် ရောရဝ ငရဲသို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျရောက် ခံစားရသည်။

ငရဲမှလွတ်သောအခါ၌လည်း မျောက်ဘဝ၊ နွားဘဝတို့၌ ဝှေးစေ့ အထုတ်ခံရသည့်ပြင် လူ့ဘဝ ရောက်သောအခါ၌လည်း ပဏ္ဍုက် ဖြစ်ရသည်။ ထို့နောက် ငါးဘဝမြောက်၌ ကုသိုလ်ကံအခွင့်သာ၍ နတ်ပြည်သို့ရောက်သော်လည်း နတ်သား ဘဝ မဟုတ်ဘဲ နတ်သမီးဘဝဖြင့် သိကြားမင်း၏ မိဖုရားအဖြစ် လေးကြိမ်၊ ဇေန နတ်သား၏ မိဖုရားအဖြစ် တစ်ကြိမ် စုစုပေါင်း နတ်သမီးဘဝ ငါးကြိမ် ဖြစ်ရသည်။

ထို့နောက် လူ့ပြည်သို့ရောက်သောအခါ မိတ္ထီလာပြည် အင်္ဂုတိမင်းကြီး၏သမီး ရုဇာမည်သော သမီးတော်ဖြစ်ရသည်။ ထို့နောက် ယောက်ျားဘဝ ပြန်လည် ရရှိသည်။ အရှင်အာနန္ဒာ အလောင်းကဲ့သို့ ပါရမီရှင်ကြီးများပင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကြောင့် ငရဲကျပြီး လူ့ဘဝ၌လည်း မိန်းမဘဝ စဉ်ဆက်ဖြစ်ရသဖြင့် သာမန် ပုထုဇဉ်လူသားတို့အဖို့မှာ ထို့ထက်ပို၍ ဆိုးရွားသောအပြစ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်သော သူဌေးသား လေးယောက်။ ။ ကောသလမင်း လက်ထက်က ဖြစ်၏။ တစ်ညသ၌ မင်းကြီး အိပ်မောကျနေစဉ် “ဒု၊ သ၊ န၊ သော” ဟူသည့် ကျယ်လောင်သော အသံကြီးကို အမှတ်မထင်ကြားလိုက်ရသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုအသံ ကြားပြီးနောက် ဆက်လက် အိပ်မပျော်တော့ဘဲ စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် မိုးလင်ခွဲရလေသည်။

မင်းကြီးသည် နံနက်လင်းသောအခါ ပုဏ္ဏား ပုရောဟိတ်တို့အားခေါ်၍ ထိုအကြောင်းကို ပြောပြရာ ပုဏ္ဏားတို့က ဆင်လေးစီး၊

မြင်းလေးစီး၊ နွားလေးကောင်၊ လူလေးယောက် စသည်တို့ဖြင့် လေးခု တွဲ ယစ်ကြီး ပူဇော်လျှင် အသင်မင်းကြီး ချမ်းသာသုခ ရနိုင်ကြောင်း လျှောက်ကြ၏။ မင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားတို့၏ လျှောက်ထား စကားကို မိဖုရားကြီးအား ပြောပြရာ မလ္လိကာ မိဖုရားကြီးက ဘုရားရှင်ထံ သွားရောက် လျှောက်ထားမေးမြန်းလျှင် ပို၍ သင့်တော်မည်ဖြစ် ကြောင်း အကြံဉာဏ်ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ရထားဖြင့် ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးရာ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ သွားရောက်လေ၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်အား ဒု၊ သ၊ န၊ သော အသံကြောင့် မည်သို့မည်ပုံ အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်သည်ကို လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “ယင်းအသံကို ရှေးမင်းများလည်း ကြားခဲ့ကြဖူးပါတယ်။ မင်းကြီးအဖို့ မည်သည့်အန္တရာယ်မျှ မကျရောက် နိုင်ပါ။ ယင်း အသံဟာ ရှေးဘဝက သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ သားမယား တွေ ကိုပြစ်မှား ကျူးလွန်ခဲ့ကြတဲ့ သူဌေးသား လေးယောက်တို့ရဲ့ အသံဖြစ် တယ်။ သူတို့ဟာ အဲဒီအကုသိုလ်ကံကြောင့် အဝိစိ ငရဲမှာကျပြီး အဝိစိ ငရဲက လွတ်ပြီးနောက် လောဟကုမ္ဘီငရဲမှာ အနှစ်ခြောက်သောင်း ကျခံ နေရတယ်။ သူတို့ဟာ ငရဲဒုက္ခကို ခံစားရင်း လောဟကုမ္ဘီငရဲအိုးရဲ့ မျက်နှာဝကို မြင်လို့ ဒီလိုဟစ်အော်နေတာပါ” ဟု အတိတ်ဇာတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူလေသည်။

အိမ်ထောင်စုလေးမျိုး-

- ၁။ ယောက်ျားက သီလလုံခြုံ၍ အိမ်သူ မယားက သီလ မလုံခြုံ လျှင် နတ်သားလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် တူ၏။ သီလ မရှိသူသည် အသက်ရှင်နေသော်လည်း သူသေနှင့် တူ၏။
- ၂။ ယောက်ျားက သီလ မစင်ကြယ်ဘဲ အိမ်ရှင်မက သီလ စင်ကြယ် နေလျှင် သူသေလင်နှင့် နတ်သမီးတို့ ပေါင်းသင်း ခြင်းနှင့်တူ၏။
- ၃။ ယောက်ျားနှင့် အိမ်ရှင်မ နှစ်ယောက်စလုံး သီလ မစင်ကြယ် လျှင် သူသေလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် တူ၏။

၄။ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးစလုံးတို့ သီလ စင်ကြယ်လျှင် နတ်သား နတ်သမီး ဇနီးမောင်နှံတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။

ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးစလုံး သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ ဟူသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၍ စိတ်တူ သဘောတူ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ နေထိုင်လျှင် ယခုဘဝ၌လည်း စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံပြီး နောင်သံသရာမှာလည်း ကောင်းကျိုး ခံစားရ နိုင်သည်။

ကျက်မှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ မိစ္ဆာစာရ၊ ကျူးလွန်ကလည်း၊ မုန်းကြအများ၊ ရန်သူပွား၍၊ ရှားပါးလာဘ်တိတ်၊ ချမ်းသာဆိတ်၏၊ ဣတ္ထိပဏ္ဍုက်၊ မျိုးယုတ်ခါခါ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရလျက်၊ လက္ခဏ ဣန္ဒြေ၊ ယွင်းသွေ ချို့သိမ်၊ စိုးရိမ်များစွာ၊ ချစ်သူကွာသည်၊ ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။ မုသာဝါဒအဖွင့်။ ။ မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်တွင် မဟုတ် မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟု ဆိုရာ၌ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်လက် အမူအရာပြု၍ဖြစ်စေ မည်သည့်နည်းဖြင့် လိမ်ညာသည်ဖြစ်စေ မုသာဝါဒကံထိုက်၏။

သို့သော် သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်ညာ ပြောဆိုခြင်းမျိုးသာ မုသာဝါဒကံထိုက်၍ အပါယ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးက မိမိဥစ္စာ တောင်းသည်ကို မိမိက မပေးလို၍ လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း၊ မိမိအပြစ်လွတ်အောင် လိမ်ရသော မုသားမျိုး၊ ပြောင်လှောင်ပြောဆို ပြက်ရယ်ခြင်းမျိုး၊ သားသမီးများအား မသွားသင့် သည့်လမ်းကို မသွားစေရန် လိမ်ညာလှည့်ပတ် ပြောဆိုခြင်းမျိုး တို့ကား အပြစ်မကြီးချေ။ သို့သော် ဤသို့ ပြုမူပြောဆိုသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ကား ပျက်သည်။

သူတစ်ပါးအား ချမ်းသာစေလို၍ လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း၌ မုသာဝါဒကံ မမြောက်။ ငတ်မွတ်သည့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ ရောဂါ တစ်စုံတစ်ရာ ပျောက်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း မျိုးသည်လည်း မုသာဝါဒကံ မမြောက်ပေ။ ထို့ပြင် ရဟန်းတော်တို့အား မအပ်စက်သော ခွေးသား၊ မြင်းသား၊ ဆင်သားတို့ကို နွား(အမဲ)သား

ပါးဘုရားဟု လိမ်ညာလျှောက်ထား လှူဒါန်းခြင်းမှာလည်း မုသာဝါဒကံ မမြောက်ပေ။ ထိုလိမ်ညာလျှောက်ထားသော ဒကာ၏ ဟင်းကို ဒကာလျှောက်သည့်အတိုင်း ယုံကြည်သဖြင့် ဘုဉ်းပေးသော ရဟန်းမှာလည်း အပြစ်မရှိပေ။

ထို့ပြင် မိမိပစ္စည်း သူတစ်ပါးက တောင်းသည်ကို မပေးလို၍ ဖြစ်စေ၊ ခိုးသူ လုယက်မည် ကြောက်၍ဖြစ်စေ၊ မိမိ၌ရှိသော ပစ္စည်းကို မရှိပါဟု လိမ်ညာပြောဆိုခြင်းမျိုးလည်း မုသာဝါဒကံ မမြောက်ပေ။ မမှန်မကန်သော စကားကို ပြောဆိုလိုသောစိတ်၊ ပြောဆိုမိခြင်း အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့်ညီမှသာလျှင် မုသာဝါဒဖြစ်၍ သီလ သိက္ခာပုဒ်ပျက်သည်။ ပျော်ရွှင်ရယ်မြူးလို၍ စကားအပိုတန်ဆာ ပြောဆိုခြင်းမျိုးမှာ အပြစ်နည်းသည်။

အချို့လူတို့သည် မိမိထံ၌ ငွေကြေး ချေးသူအား ပြန်၍ရမည် မထင်သဖြင့် မရှိဟု ပြောလိုက်ခြင်းမျိုးမှာလည်း မုသာဝါဒကံ မထိုက်ပေ။ သူတစ်ပါးအကျိုး ပျက်စီးမှသာ မုသာဝါဒကံ ထိုက်သည်။

မုသာဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ -

- ၁။ မဟုတ် မမှန်သော အကြောင်းဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ မဟုတ် မမှန် ပြောလိုစိတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ ပြောလည်း ပြောခြင်း၊
- ၄။ လိမ်လည်သည်ဟု သူတစ်ပါးသိခြင်း၊

ဟူသော အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ညီမှသာလျှင် မုသာဝါဒကံ ထိုက်သည်။

မုသာဝါဒကံထိုက်သူသည် သေပြီးနောက် အပါယ်သို့ ကျရောက်၍ အပါယ်မှလွတ်ပြီး လူ့ဘဝရောက်လျှင်လည်း-

- ၁။ စကား မဝီသခြင်း၊
- ၂။ သွားများ မညီမညာခြင်း၊
- ၃။ အာပုပ်စော်နံခြင်း၊
- ၄။ ကိုယ်သားကိုယ်ရေ မစိုပြည်၊ ခြောက်ကပ်ခြင်း၊
- ၅။ မျက်စိ စသော ဣန္ဒြေ နောက်ကျခြင်း၊

- ၆။ ကိုယ်နေ ကိုယ်ဟန်မလှ ပုံပန်းသဏ္ဍာန် ဖောက်ပြန်ခြင်း၊
- ၇။ သြဇာအာဏာ မညောင်းခြင်း၊
- ၈။ နှုတ်ထွက်စကား ကြမ်းတမ်းခြင်း၊
- ၉။ လျှပ်ပေါ်(စောင့်စည်းမှုနှင့် အရှက်တရား နည်းပါးစွာ ပြုမှု တတ်သော) စိတ်ဓာတ်ရှိခြင်း ဟူသော အပြစ်များ ခံစား ရသည်။

ထို့ပြင် မုသာဝါဒ ပြောသူသည် -

- ၁။ ကြည်ညိုဖွယ် ဣန္ဒြေ မရှိခြင်း၊
- ၂။ နားမချမ်းသာသော အသံရှိခြင်း၊
- ၃။ သွား မညီညာခြင်း၊
- ၄။ ဆူလွန်း ဝလွန်းခြင်း၊
- ၅။ ကြုံလွန်း ပိန်လွန်းခြင်း၊
- ၆။ နိမ့်လွန်း ပုလွန်းခြင်း၊
- ၇။ မြင့်လွန်း ရှည်လွန်းခြင်း၊
- ၈။ အသားအရေ အတွေ့အထိ ကြမ်းတမ်းခြင်း၊
- ၉။ ခံတွင်းပုပ်ခြင်း၊
- ၁၀။ သူတစ်ပါး မယုံကြည်ခြင်း၊
- ၁၁။ ပရိသတ်များ မကြားလိုသော အသံရှိခြင်း၊
- ၁၂။ ကြမ်းတမ်း၍ တိုသော လျှာရှိခြင်း၊
- ၁၃။ တွန့်တိုခြင်း၊
- ၁၄။ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်း

ဟူသော မကောင်းကျိုးများကိုလည်း ခံစားရသည်။

မုသာဝါဒ ရှောင်ကြဉ်ပါက နတ်ရွာသုဂတိသို့ရောက်၍ လူဖြစ် သောအခါ၌လည်း-

- ၁။ စကားပြော ပီသခြင်း၊
- ၂။ သွားများ ညီညာခြင်း၊
- ၃။ ခံတွင်း မွှေးကြိုင်ခြင်း၊
- ၄။ ကိုယ်ရေအသား ပြည့်ဖြိုးခြင်း၊